

Izbe

vsak čet
tudi vs

Licejska knjižnica

5814

Ljubljana po-
»Mire«,
osko.samo po eni
pišejo, druga stran
bo prazna.opisi se ne vračajo.
Dopisom je treba za odgovor
priložiti poštno znamko.Nefrankirani dopisi se ne
sprejmejo.

MIR

Glasiló koroških Slovencev.

Velja

za celo leto K 20.—
» pol leta » 11.—
» četrt » » 6.—
» 1 mesec » 2.—

za inozemstvo primeroma več.
Naročnina se plačuje vnaprej.

Za oglasila se plačuje po 40 v, med
besedilom po 80 v za 1 cm² vsakokrat,
minimum 24 cm². — Za poslano se
plačuje po 60 v, za parte, zahvale in
izjave po 80 v za 1 cm². — Za male
oglasje se plačuje po 20 v za besedo;
debelo tiskano 40 v vsakokrat;
minimum 4 K.

Za izvestilo pri upravnštvu 2 K posebej.
Vprašanjem je za odgovor priložiti znamko.

Denar naj se pošilja na naslov:
Upravnštvu lista »Mire«,
Prevalje, Koroško.

Leto XXXIX.

Prevalje, 23. aprila 1920.

Št. 17

Zakaj se hočejo odtrgati Tirolska, Solnograška in Predarlška od Nemške Avstrije?

Avtonomija — lastna država.

— Z. — Gotovo se spominjate, cenjeni čitatelji, na narodni boj v stari Avstriji. Jedro celega boja je bilo: Jugoslovani, Čehi, Poljaki in Rusini v Galiciji smo zahtevali avtonomijo, slovanski narodi v Avstriji smo bili avtonomisti. Kaj se pravi avtonomija? Ta beseda je grškega izvira in pomeni upravo v nekaki državi, kjer si posamezni narodi sami „volijo postave“, kakor pravi naš Prešeren. Hoteli smo svoje slovenske šole, slovenske urade — sodnijo in okrajno glavarstvo, davkarijo itd. Narod, ki pride do gotove stopinje kulture, zahteva to, in če se mu to odreče, postane revolucionaren. Poudarjali smo, Avstrija naj ostane, ali vsak narod naj se sam vlada, v kolikor s tem ne trpi edinost države. Da bi enotnost ne trpela, smo bili zato, da bo za celo Avstrijo enotna armada, enotna zunanja politika itd.

Kak odgovor smo dobili od Nemcev? Denuncirali so nas, da smo izdajalci, da interes države zahteva, da je vse enotno in več takih trparij so nam našeli. Čemu jih naštevati, saj jih poznamo! Čakali smo primerne trenotke — jeza slovanskih narodov v Avstriji je eksplodirala — v oktobru l. 1918. smo proglasili svoje samostojne države, Avstrijo smo pokopali.

Prej smo zahtevali samo avtonomijo v okrilju Avstrije — dobili smo pa samostojno državo. Človek bi mislil, da so Nemci, ki so bili v stari Avstriji zagrizeni centralisti — centralist zahteva, naj je cela država centralna mašina, vse naj se vodi od središča, v našem slučaju od Dunaja — tudi danes centralisti.

Avstrijski Nemci avtonomisti. Zakaj?

Ali temu ni tako! Ravno narobe. Danes so tisti Nemci najhujši avtonomisti, da, še več — Nemci hočejo svojo Nemško Avstrijo naravnost razbiti.

Vprašati se moramo, zakaj ta velikanski preobrat v nemški politiki? Ima svoje tehtne vzroke,

katere moramo poiskati ne v visokotelečih frazah, ampak v suhih dejstvih.

Mirovna pogodba z dne 10. septembra 1919 z Avstrijo — bodimo pravični — ni nič drugega nego smrtna obsodba v političnem, finančijem in gospodarskem oziru za Avstrijo. Ni čuda, če resni angleški politiki na pr. Asquith, govori o reviziji pogodbe na gospodarskem in finančijem polju. (O teritorijalni reviziji ni govora — to si zapomnimo že z ozirom na našo Koroško.) Avstrijci si mislijo: „Zbežimo iz te raztrgane bajte, da ne bo treba plačevati, sežgimo jo! Nepošten, zadolžen gospodar tudi zažge svojo hišo, da mu ni treba dolgov plačevati. Ravno isto opazimo v Avstriji. Kaj nam mar prostor, zadolžena hiša, kvečjemu da bomo mi in še naši potomci gospodarsko hlapčevali. In vprašam Vas, kaj je pravzaprav ta Avstrija? Majhna država, brez premoga in surovin, da visi industrija v zraku, poljedelski pridelki preživljajo prebivalce kvečjemu 3—4 mesece. Država brez morja. Dunaj na meji s svojimi 2 milijoni prebivalci — ein großer „Wasserschädel“. Ali čemu to naštevati, poglejte na karto — in sami se boste prepričali.

Nemci sami uvidevajo, da tam ni kaj prida, zato stremjenje Tirolske, Solnograške in Predarlške — proč od Avstrije. Če bomo raztrgani v razne majhne državice — si mislijo — nam ne bo treba toliko plačevati.

To je prvi jako važen vzrok, zakaj se vpije na Tirolskem in drugod: „Proč od Dunaja!“

Združitev z Nemčijo.

Drugi, mogoče ne manj važen vzrok tiči v stremjenju avstrijskih Nemcev po združitvi z Nemčijo. Razumemo to, ker tudi mi Jugoslovani smo hrepeneli po ujedinenju. Čemu bi Nemcem to odrekli?

Francozi so se bali prevelike Nemčije in zaradi tega so si prizadevali, da bi Nemški Avstriji bilo prepovedano se združiti z Nemčijo. In dosegli

so to. Člen 80. mirovne pogodbe z Nemčijo določa, da mora Nemčija priznati neodvisnost Avstrije, to se pravi: Avstrija se ne sme zvezati z Nemčijo.

Ta člen 80. je hud udarec nemški politiki. Zdaj si mislijo Nemci v Avstriji: velika miš ne pride skozi luknjo, jo je treba torej razdeliti in male kose polagoma pošiljati v blaženi Berlin. Nemci se nikdar ne bodo odrekli pravici po združitvi z Nemčijo. „Heil dem Anschlusse an das Deutsche Reich“ — tako so končali nemški nacionalci svojo izjavo na solnograški „Länderkonferenz“. Da so posamezne dežele, n. pr. Koroška, Štajerska, Solnograška, Tirolska itd. nesposobne za življenje, to nam potrjuje Dinghofer, voditelj nemških nacionalcev na isti konferenci v Solnogradu, ko izrecno pravi: „Aber es ist auch sicher, daß diese Länder auch allein nicht werden leben können.“ „Toda je tudi gotovo, da tudi te dežele same ne bodo mogle živeti.“ Torej združimo se z Nemčijo in če ne na enkrat, saj polagoma — posamezna dežela naj se odtrga od Avstrije in sama zbeži k Nemčiji.

Gospodarski vzroki.

Tretji vzrok je gospodarski in bi moral nekaterim A-conarjem najbolj bosti v oči. Ozemlje Nemške Avstrije je razdeljeno v dve gospodarsko lepo ločeni ozemlji: Dunaj in severno Štajersko s svojo industrijo, — Solnograško, Tirolsko, Predarlško in Nemška Koroška pa po večini dežele s poljedelstvom, živinorejo in z lesom.

Gospodarsko načelo je, da je jako dobro, če je ozemlje s poljedelstvom in razvito živinorejo zvezano z ozemljem z industrijo. Taka ozemlja se med seboj izpopolnjujejo. V Nemški Avstriji pa temu ni tako! Po večini agrarne dežele avstrijske veliko premalo producirajo, da bi mogle preživljati Dunaj in druge industrijske kraje. In zato pravijo raje te dežele: Proč od Dunaja, kar mi produciramo, sami rabimo. Kar pa rabimo od Dunaja industrijskih pridelkov — to pa dobimo bolj poceni, če le hočemo — od lačnega Dunaja bomo še vedno lahko dobili. Vi Dunajčani, ker rabite živila, ste od nas bolj odvisni, nego mi od vas. Agrarci, kmetje na Ti-

Podlistek.

Lovro Kuhar:

Moje prenočišče.

(Dalje.)

„Ali imaš duhana?“ me je vprašal eden izmed vojakov čez čas. „Ne! A kaj boš delal tu brez njega? Zakaj si prišel tako pozno?“

Ne da bi me čakal na odgovor, si je začel vojak popevati nalahno neko bedasto, nerazumljivo popevko. Po govoru sem spoznal, da sta moja tovariša Hrvata. Kmalu sem se prepričal, da sta oba zelo pijana, hujše kot naš narednik ali podčastnik Mažar. Oba sta smrdela po žganju, po najslabšem špirtu. Kljub temu sta še vedno pila. Tudi meni sta dala piti. Imela sta več steklenic; v nekaterih je bilo vino, v drugih rum in žganje. Pripovedovala sta mi, da sta od trena. Psovala sta vojsko na ves glas, kakor še nisem čul nikoli. Ko sem njima omenil, naj bosta previdna, sta se razburila in dokazovala, da je njuna jeza opravičena.

„Ali je to život in pravica?“ sta vpila. „Srebrne kolajne imava, pa naju vlačijo po brlogih. Psu jo obesim na vrat ob prvi priliki! In zakaj? Zato, ker se nisva pustila! Midva sva že kri prelivala, ko so tisti smrkavci, tisti kadeti še v kino hodili vojsko gledat. Zdaj imava pa to za plačilo.“

Pripovedovala sta mi vzroke, zakaj sta zaprta; eden je oklofotal kadeta vpričo moštva, drugi je izjavil, da bo svojega poročnika ustrelil ko psa,

čim pride na fronto. Oba sta baje določena pred vojno sodišče. Bahala sta se, da se nič ne bojita, da imata kolajne, da hočeta poginiti za cesarja, samo ne marata trpeti krivice. Med pripovedovanjem sta pila venomer. V presledkih sta poskušala prepevati. Tudi mene sta venomer silila s pijačo. Ker sem bil truden, sem pil mnogo, hoteč s tem privabiti spanec. Parkrat sem že zadremal nekoliko naslonjen na slamo, ali čim sta to zapazila onadva, sta me takoj spet prebudila. Pozno je moralo že biti, ko je v zidu nad nami nekaj zaropotalo. Onadva nista takoj čula.

„Ivan, Ivan!“ je šepetalo čisto razločno.

Zdaj šele sta slišala.

„O, Marička, Marička!“ sta vzkliknili oba hkrati in se skušala vzpeti ob zidu pokonci.

„Duhana, duhana! Daj roko, srce!“
Gori v zidu se je pojavila majhna odprtina, kakor okence. Videti nisem mogel, kdo stoji zunaj, ali po glasu, ki je prihajal od tam in po obnašanju mojih dveh tovarišev sem spoznal, da je to neka ženska. Nekaj časa so govorili med seboj; meni se je zdelo, da je bila pijana tudi ženska. Dobil sta tobaka. Ženska je obečala, da prinese drugo noč zopet nekaj, nato se je odstranila. Tovariša sta zapalila cigarete in pušila zadovoljno.

„To je edino, kar drži človeka v tem prokletem arestu. Vino, žganje in tobak! Ne vem, kaj bo, ako naju premeste v garnizijski zapor? — Mogoče naju izpuste tu. Kaj vruga hočejo? Rajši grem na fronto crkovat, kot v garnizijski zapor!“ sta govorila oba. Končno sta se umirila z vlačgarsko pesmijo.

V zaporu je postalo mirnejše. Hrvata sta

utihnila, kot obnemogla. Mala odprtina v zidu je izrazito zevala v temo. Odvalil sem se nekoliko dalje po slami in skušal zaspati, toda vsled zaužitega alkohola sem šele po dolgem obračanju po ležišču zadremal.

Mogoče nisem spal četrto ure, ko me je prebudil nečloveški krik. Predno sem si utegnil raztolmačiti vse skupaj, je padlo na me nekaj težkega in mehkega ter obležalo na mojem truplu. Prvi hip sem se ustrašil. Kakšen hudir je zopet to? Najbrže eden izmed obeh pijancev, ki se je v onemoglosti zavalil na me. Toda varal sem se kruto. Takoj po padcu se je breme na meni jelo gibati in predno sem ga mogel zvaliti raz sebe, so že začeli grabiti po meni močne roke kakor bi tipale okrog sebe. Človek, ki je bil na meni, najbrž sam ni vedel, kje se nahaja. Ko pa je zapazil, da leži pod njim tudi človek, je nenadoma oživil v moje neprijetno presenečenje. Začel me je biti po obrazu in naenkrat me je zagrabil za vrat in me začel neusmiljeno daviti. Jaz sem kriknil. To pa je neznanega napadalca šele oživilo. Začel je s hropečim glasom psovati in me je davil vedno hujše. Začel sem se ga otepavati, toda to ni šlo tako lahko. Njegove roke so se tako krčevito oklenile mojega vratu, da sva se par hipov premetavala po tleh, predno sem se ga iznebil. Moj neznan protivnik je med tem tulil z nečloveškim glasom.

„Basama, basama...!“ sem razločil iz krika. Ko sva bila že narazen, je vpil še hujše. Vmes je mešal nerazumljive mažarske kletve.

Dvignil sem se in skoro obupano bulil v temo. Moj Bog, ali je to kakšna noriščnica? Vsak tre-

rolskem, Predarlsem in Solnograškem se nočejo dati komandirati od veleindustrijcev dunajskih in od delavcev. Zato proč od Dunaja!

V vsem tem se vidi za nas važno dejstvo, da je bilo, je in bo industrijsko ozemlje od agrarnega ozemlja vedno bolj odvisno, nego agrarno od industrijskega. Ta premoč dežele nad mestom se je pokazala najbolj za časa vojske.

Tirolci in Solnogradčani si mislijo, če bomo samostojni, si bomo sami določevali cene in bomo pritiskali na industrijske kraje. In, če ste vi na Dunaju in na Zgornjem Štajerskem tudi Nemci — vse eno. Glavno, da mi na Tirolskem in Solnograškem delamo profite. Tako Nemeč proti Nemcu!

Kaj se moremo iz teh treh vzrokov učiti?

Iz prvega, kako uničujoča je mirovna pogodba za Nemško Avstrijo. Zalibog se še ni našel mož, kateri bi na poljuden način celo mirovno pogodbo v kaki brošurici našim ljudem razložil. Seveda bi moral biti mož, kateri je mirovnim pogajanjem prisostvoval in če tudi samo od daleč. Razna določila morajo iti ljudem v meso in kri. Spoznali bi, da je Nemška Avstrija moderna kolonija antante. Antanta si misli, živeti sicer smeš, ali nikdar več prenobel.

Drugi vzrok nas pouči o višji nemški politiki. Celovski politiki sicer pravijo „Koroška Korošcem“ in pa zraven mislijo, če imamo enkrat vse Korošce v žepu — potem vas pa vtaknemo v veliko nemško državo. Nemška Koroška vendar še manj more zase živeti nego Nemška Avstrija.

Najvažnejši je pa tretji vzrok! Tirolci, Solnogradčani hočejo biti vsaj gospodarsko od Dunaja ločeni, da morejo gospodarsko pritiskati na Dunaj.

Kako pa bomo mi A-conarji pritiskali na Celovec, o tem pa mogoče drugič več!

Ti slovenska kmetica si morala s svojimi pridelki v Celovec in tam stati, da ti je kaka prefrigana celovška frajlica kaj kupila, nemški policaj je pazil, da nisi preveč računala.

Kaj pa potem, ko se bomo mi Slovenci usmili Celovčanov in jim spet pošiljali živeža?

Da bodo veseli, če bomo prišli z našim blagom, se razume, da nam pa gospodje policaji ne bodo določevali cen, se razume še bolj.

Mi A-conarji nismo tako odvisni od Celovca, kakor on od nas.

Tega bi nikdar ne smeli pozabiti. Da je pa to res, lahko vprašamo Tirolce in Solnogradčane.

Velik ženski shod v Velikovcu.

Velikovec kaj takega še ni videl. Že zgodaj zjutraj so prihajali vozovi, ozaljšani s pomladnim cvetjem, s slovenskimi zastavicami v mesto. Od vseh strani, iz juga, severa, vzhoda in zahoda. Mnogobrojno občinstvo je bilo zbrano na Mestnem trgu in pristrčno pozdravljalo došlo ženstvo. Prepevajoč slovenske pesmi so prihajale, s smehom na ustih in od veselja žarečih obrazov.

Ob 10. uri je bila v mestni cerkvi sv. maša, katero je daroval č. g. dekan Čemer, v cerkvi je

notek drugi ljudje! Kje sta Hrvata, ki sta bila prej notri? Tedaj pa se je v drugem kotu zakrohotal glas:

„Ha, ha! Ali te je dobil?“ je rekel nekdo; nekdo drugi se je zopet široko zarežal. Spoznal sem, da sta to prejšnja Hrvata, in takoj mi je bilo lažje. Dotipal sem k njima; sedela sta oba naslonjena na zid in se smejala.

„Kakšna zverina je to?“ sem vprašal razburjeno. Divjak, s katerim sva se prej davila, je nekoliko prekinil in moglo se je govoriti.

„To je kuhar za oficirsko menzo pri mažarskem trenu!“ je pripovedoval Hrvat. „Pozna ga cela etapa. Skoraj vsak večer je tako pijan in ker jim hoče vse razbiti, ga vsakokrat vtaknejo v arest, kjer se izdivja, potem zaspi in drugi dan je zopet popolnoma dober. Ali kuhar je baje izvrsten, zato ga oficirji ne izpustijo, čeravno je „svinja“.

Hrvat je prekinil in prisluškoval. Pijani Mažar je godrnjaje iskal nečesa po temi; čulo se je, kako tiplje roke po tleh, po slami in po zidu.

„Ali si skrtil rum in vino?“ je vprašal drugi Hrvat prvega.

„Šta pitaš? Pst! Ali vidiš lopova? Žrl bi rad zopet. Prokleti Mažar! Ako dotiplje do nas, bo takoj začel s pestmi. Saj ne rečem, ampak ker se vsak večer dogaja eno in isto, se človek naveliča,“ je godrnjal Hrvat sam s seboj in prisluškoval.

Mažar, ki je počasi a vstrajno tipal dalje ob zidu, je dospel končno do nas. Jedva je zadel ob prvega Hrvata, je začel kričati kot obseden. Oklepnil se ga je menda z rokama in ga pričel daviti kot poprej mene. Tako sem sklepal po otepavanju in sopihanju napadenega. Videti seveda nisem

pel zbor učiteljskega pod vodstvom prof. Sprachmanna. Sodelovali so tudi drugi slovenski velikovski pevci.

Po sv. maši se je pomikal lep spreved skozi Cerkveno ulico na Mestni trg in po Zg. poštni ulici na zborovališče. Udeležencev je bilo najmanj 2500. V krasnih govorih so navduševali zbrano ženstvo govornice in govorniki. Članica ženskega društva iz Grebinja, gpđ. Prušnikova iz Železne Kaple, gospa Klavorova, nadučiteljeva soproga iz Železne Kaple in gosp. dr. Angela Piskernikova. Izmed moških so nastopili kot govorniki č. g. župnik dr. Arnejc, č. g. kaplan Krašna in višji poštar Ravnihar. Vsi so imeli srečen dan. Burno je ženstvo pozdravljalo govornice, ki so se jale zlahotno seme v ženska srca. Burno je pritrjevalo besedam župnika dr. Arnejca, ki je govoril o materini ljubezni.

Po zborovanju je bil odmor in kosilo.

Po odmoru so zborovale delegatkinje društvenih podružnic. Slišali smo poročilo o dosedanjem društvenem delovanju, o stanju blagajne. V odbor zveze ženskih društev so bile izvoljene vse prejšnje odbornice, ki so si s svojim pridnim delom pridobile zaupanje vseh podružnic.

V telovadnici meščanske šole, ki je bila nabito polna, so predstavljali velikovski igralci in igralke dve igri: „Čašico kave“ in „Nemški ne znajo“. Gospod učitelj meščanske šole Gaspari pa je v šaljivem samospevu opisoval delovanje ženskega društva. Ker je primanjkovalo prostora, se je morala igra še enkrat ponoviti.

Po igri pa se je nadaljevalo zborovanje. Ker niso vozili vlaki, so namreč udeleženke iz Pliberka in okolice zamudile dopoldansko zborovanje. Prišle so peš. Vsa čast vrlim ženam in dekletom, ki se niso ustrašile dolgega pešpota!

Vreme je bilo lepo. Za želodec so skrbele velikovske gospe in gospodične, ki so pripravile šotore, v katerih si dobil pivo, vino, meso, kavo, slaščice itd. Hvala tudi njim za velik trud!

S shodom smemo biti jako zadovoljni. Tudi štrajk železničarjev ni pokvaril shoda, udeležba pa bi bila seveda še veliko večja, če bi bili vozili vlaki.

Velikovčani so lahko videli, kdo bo zmagal, ko pride glasovanje. Tudi nemški Velikovčani in Velikovčanke se bodo morali navaditi na jugoslovanske koroške Slovence. Saj jih ob sredah dobro poznajo, poznati jih bodo morali tudi drugokrat.

S prepričanjem o lepi zmagi na dan ljudskega glasovanja smo zapustili lepo uspeli ženski shod. Vam žene in dekleta vsa čast in hvala za Vaše delo. Slovensko ljudstvo na Koroškem je ponosno na svoje zavedno ženstvo.

Politični pregled.

Resolucije, sprejete na ženskem taboru 18. aprila 1920 v Velikovcu.

Koroške žene in dekleta zbrale smo se dne 18. aprila 1920 v Velikovcu na manifestacijsko zborovanje „Zveze ženskih društev za Koroško“. Zbrale smo se članice 32 ženskih društev iz

mogel ničesar. Oba sta kričala kot blazna. Gnjavila sta se le par hipov, ker se je Hrvat po kratki borbi otresel Mažara s tem, da ga je porinil od sebe in je oni padel z vso težo po tleh. Pri tem je udaril z delom telesa po vratih, ki so zaječala. Najbrž se je zelo pobil. Straža je udarila zunaj s puško po vratih. Mažar pa ni miroval. Začel je znova zverinsko tuliti in se kobaliti proti nam; kmalu je bil zopet pri Hrvatih; začel se je zopet isti proces kot prej: Mažar je rjul, Hrvat je sopihal in psoval onemu mater, nazadnje pa je zletel prvi zopet po tleh.

„Daj mi nož!“ je vpil eden izmed Hrvatov svojemu drugu. „Zakoljem ga!“

„Pusti ga!“ je velel drugi pomirjevalno. — „Znate li kaj? Vrzimo ga preko ograje!“

To je bil pameten predlog. Medtem, ko je Mažar razbijal po temi, je eden Hrvatov našel nekje škatljico vžigalic ter jih izročil meni. Jaz sem bil določen za to, da bom svetil.

Upalil sem vžigalico. Na tleh sem videl silno debelega vojaka, ki je res izgledal kot kuhar: rokave je imel zavihane preko debelih lektov, imel je tudi zamazan in okrvavljen kuhinjski predpasnik na sebi. Baš takrat se je upiral z rokama ob zid in se skušal dvigniti.

Hrvata sta ročno padla po njem, eden h glavi, drugi k nogam in ga skušala dvigniti. Toda to ni šlo tako hitro, čeravno sta bila oba dokaj jaka. Mažar je bil prvič zelo težak, drugič pa se je branil žilavo in ker je bil tudi močan, ga sprva nista mogla niti dobro dvigniti z zemlje. To je bil posel. Hrvata sta ga skušala dvigniti s tal, enkrat ga je dvignil eden že precej visoko, potem pa ga je izpustil na tla, nato ga je dvignil drugi

vseh krajev cone A, da z vsem poudarkom opozorimo vso slovensko in jugoslovansko javnost na veliki trenotek bližajočega se plebiscita in

1. izjavljamo, da me koroške žene in dekleta ne maramo imeti nobenega stika več z našimi dednimi nemškimi tlačitelji in sovražniki ter da bijejo naša srca edino za združitev z našimi jugoslovanskimi sestrami, katerim pošiljamo iskrene koroško-slovenske pozdrave;

2. prisegamo, da bomo zastavile vse svoje sile, da se z ugodnim plebiscitom priklopi koroški slovenski del Jugoslaviji;

3. rotimo ves slovenski in jugoslovanski svet in posebno vse merodajne oblasti od kraljevskega Beograda do bele Ljubljane, da nas v tem našem zgodovinskem boju z vsemi sredstvi in z vso močjo podpirajo, ravno tako, kakor stoji vsa Nemška Avstrija za nemškimi glasovalci.

Dnevne vesti.

Na ženskem shodu v Velikovcu smo videli in občudovali tudi naše lepe narodne noše. Kar so nosile naše stare matere in babice, je prišlo zopet do veljave in časti, kakor je prišla do veljave zopet beseda materina.

Zanimivosti ob vrnitvi folksverovcev. Ko so odhajali folksverovci, ki so dobili na okrajnem glavarstvu legitimacije, sreča enega izmed njih neka znanka in ga vpraša, kako in kaj. Nato odgovori folksverovec: „Den Einmarsch in Völkermarkt haben wir uns vor 10 Monaten anders vorgestellt.“ — Druga slika: Folksverovca vpraša znanec: „No, kam pa?“ Nato folksverovec: „Nach Völkermarkt, a pardon Velikovec.“ — V Zgornji poštni ulici je šlo večje število folksverovcev od glavarstva naprej in izmed njihove srede je eden izpregovoril: „Gott sei Dank, dass wir zuhause sind, soll's jetzt schon werden, wie es will.“

Galicija. Dne 15. t. m. smo spremili na tukajšnje pokopališče k zadnjemu počitku posestnikovo ženo Barbaro Plantev z Vilštanja. Pogreba se je udeležila velika množica ljudi. Blagi mladi materi bodi zemljica lahka!

Libuče. Dne 10. aprila je pogorela hiša in hlev Jurija Haleja, posestnika na Dolgih brdih št. 65. Škoda znaša 52.000 kron. Kdo je zažgal, se ne ve. Sumijo sicer, a natančnega ne vedo.

Velikovec. V petek, dne 16. t. m. smo priredili ob priliki godovanja g. generalu Maistru lepo podoknico. Pevci tržaškega bataljona in dijaki, ki so nosili lampijončke, so mu zapeli nekaj lepih pesmi.

Za dijaški dom v Velikovcu je daroval g. general Maister 500 kron. Srčna hvala v imenu slovenske mladine!

Iz cone B.

Skočidol. Na velikonočni pondeljek so v gostilni pri Šiberju ubili Italijani dva mladeniča. Lemiš in Šumy sta zato klicala polentarje sem, da so jima rešili mastne službe in zdaj pobijajo naše ljudi. Ubogo ljudstvo, nad katerim kraljujejo izdajalci svoje lastne matere!

in ga potem istotako zopet vrgel nazaj. Mažar pa se je branil, klatil z rokama in z nogama naokrog in poleg tega vpil kot zverina. Preklinjala sta tudi Hrvata, ki sta vsled brezuspešnega napora postajala čedalje bolj besna, osobito, ker sta bila oba tudi pijana. Jaz sem venomer prižigal vžigalice in si pri tem osmodil prste.

„Himmelsakrament! — Goschen halten!“ je vpila straža zunaj in udarjala grozeč s puškinim kopitom po škripajočih vratih.

Toda v zaporu se ni nihče zmenil za njene groznje. Mažar je počel omagovati in končno sta ga Hrvata res dvignila toliko s tal, da sta ga zavlekla do ograje. Najprvo sta potisnila preko nje obe nogi, potem sta ga prijela oba za glavo in sta ga rinila čez plot, preko katerega je končno padel kot klada na drugo stran.

„Tam leži, prase!“ je zaključil eden Hrvatov to mučno delo. Nekaj časa se je Mažar še premetoval v staji, potem pa je obnemogel popolnoma in čez nekoliko časa sem čul, da smrči. Hrvata sta se končno tudi umirila in legli smo zopet v slamo. Nato smo pili rum in vino, ki sta ga imela onadva shranjenega. Tudi jaz sem pil mnogo ta večer, več kot je bila moja navada; zato pa kasneje nisem mogel zaspati. Hrvata sta že oba hrtila, ko sem se jaz še zaman silil s spancem. Čim rajši bi bil zaspal, tem bolj je bežal spanec od mene. Zaman je bilo. Vdal sem se usodi in začel premišljevat o različnih stvareh, koliko je neki ura in slične malenkostne reči, ki pridejo človeku mimogrede na um. V zaporu se je slišalo enakomerno dihanje spečih tovarišev, zunaj so odmevali koraki straže v noč.

Drugače je bil mir.

(Se nadaljuje.)

Dopisi.

Velikovški okraj.

v **Velikovec**. Dne 17. t. m. se je vršila v mestni župni cerkvi slovesna črna sv. maša za vse vojake, ki so žrtvovali svoje življenje za našo državo. Po božji službi se je pomikal veličasten sprevod na pokopališče, kjer je g. kanonik Štih z asistenco opravil na grobovih vojakov, ki so tam pokopani, slovesen „libera“. Moški pevski zbor je zapel na pokopališču „Blagor mu“ in „Nad zvezdami“. Slavnost je bila lepa in veličastna. Udeležilo se je vse uradništvo, učiteljstvo s šolsko mladino, vojaštvo in tudi nekaj drugega občinstva.

v **Rinkole**. (Shod.) Dan sv. Marka 25. 4 se bo letos izredno slovesno obhajal. Ker pade ta dan ravno na nedeljo, pridejo iz treh župnij procesije. Ob tej priliki se bo vršil tudi velik ljudski shod. Priredila se bo krasna veseloigra „Začarane gosli“. Tudi dva govornika sta nam obljubljena. Šmihelsko pevsko društvo „Gorotan“, pod vodstvom g. Štanglana, bo sodelovalo v cerkvi in na shodu. Za jedila in pijačo, konje in vozove bo priskrbljeno. Kdor ni zadržan, naj pride ta dan v Rinkole.

v **Iz Grebinja in okolice**. Živeli smo mirno, skoro bi rekel v najlepši slogi tudi z našimi Nemci, v zadnjih dneh pa so skušali vrnivši se folksverovci vznemirjati in hujskati do sedaj mirne ljudi. Hoteli so se ponosno, zmagnujoče vrniti; mislili so, da jih bomo mi, prej tako zasmehovani „bindišarji“, kot rešitelje sprejeli. Motili so se. Privoščimo jim tiste maloštevilne frajre grebinjske in vovberske, ki so komaj čakale trenutka, da se bodo skupno z njimi navduševale — za lansko divjanje. Seve frajlam, še bolj pa folksverovcem, je upadlo srce, ko je marsikakega zagrabila jugoslovanska močna roka pravice. Mi jim želimo dober apetit pri ričetu. — Naši kmetje so zadovoljni, ko se že pravično in redno postopa na Helldorffovem posestvu od strani novih gospodarjev. Dela se, kot kar smo slišali, že o agrarni reformi. Največji bogatin Rošar na Rudi je imel v najemu Helldorffove zemlje, svoje pa je dajal drugim revežem za drag denar v najem. Drugim je baron pustil licitirati zemljo, tako so jo dobili vedno bogatini — a reveži so smeli proklinjati svojo revno usodo. Pa še to ne, Rošar je vedno zemljo obdržal, ker je bil v ožji zlahti s prejšnjim „forštdirektorjem“ Mannerjem. Iste usluge je napravil Manner svojim ožjim pristašem v Grebinju. Bogatemu Plozniku in drugim bogatejšim je pustil zemljo brez licitacije, revnejši sloji, mali obrtniki, pa so morali drug drugega prekositi z licitiranjem. Tako se je na eni strani povzročilo sovraštvo med ljudmi, na drugi pa so morali ravno revni sloji največ plačevati. To je nekaj slučajev izmed sto drugih, kakšna je bila nemška gosposka pravičnost in kaj so morali kmetje trpeti. No, hvala Bogu! Novi gospodarji so nam dali potrebne zemlje, ki so si jo upali tem bogatinom odvzeti. Le tako naprej, pa bomo res zadovoljni z agrarno reformo.

v **Ruda**. (Občni zbor izobraževalnega društva.) Kar se je zdelo nemogoče, se je zgodilo. Brez vsake agitacije, brez igre so se zbrali stari in novi prijatelji izobraževalnega društva v obilnem številu. Odkar se je začela vojska, je društvo moralo spati. Po pozdravnih besedah društvenega predsednika, g. Melišnika, in g. župnika je govoril vsencilišni profesor dr. Rožman o potrebi in moči izobrazbe. Iz krasnega, prepričevalnega govora naj omenim samo eno misel: Kako smo Korošci v izobrazbi zaostali, da niti ne vemo, kaj da smo. Kitajec ve, da je Kitajec, Japonec, da je Japonec, a ko je hodila lani po zimi ameriška komisija po naših krajih in ljudi izpraševala, kaj da so, ni mogla priti na jasno. Tresla je glave, ko je našla mnogo ljudi, ki so pravili, da so Nemci, a še nemško niso znali. Kaj takega še ni našla na svetu: edino na Koroškem. Tudi v Parizu so s čudom poslušali poročilo ameriške misije in so rekli: Ker komisija ni mogla dognati, kaj je to za eno ljudstvo, ki pravi, da je nemško, a niti nemško

govoriti ne zna, zato naj ljudstvo samo pove — in zato naj glasuje. Ja, sram nas mora biti, da smo Korošci v izobrazbi vsled nemških šol tako zaostali, da so celo Kitajci pred nami, ki so ponosni, da so Kitajci, mnogo od nas pa se sramuje, da so Slovenci, ko bi imeli ravno sedaj Boga hvaliti, da niso Nemci. — Ker stari predsednik g. Melišnik ni hotel več prevzeti predsedništva, je bil izvoljen Marktl Štefan, delaven in nađebuden fant iz Gorenč. Torej na novo delo!

v **Zelinje pri Velikovecu**. Na Belo nedeljo je bil tukaj po dopoldanski božji službi zelo dobro obiskan shod pred cerkvijo. Najprej je govoril poljudno učitelj Žniderčič o agrarni reformi s posebnim ozirom na naš kraj. Nato g. Vernik o živinoreji. Krona shoda pa je bil govor malošentvidskega učitelja g. Möderndorferja, ki je razlagal težave in bolečine Avstrije. Da bi mu ne mogel očitati kdo neresnice, je govoril kar iz nemških listov. Videli smo, kaj pravijo o Avstriji pravi Nemci in kako nas „fopajo“ naši nemčurji oziroma „fopajo“ same sebe. Z žgočim bičem besede je bičal vse te zapeljivce našega naroda. Na shodu je bilo tudi precej nemčurjev, od katerih pa si ni upal kateri žgniti besede. Nastopila je tudi gđ. učiteljica Veber in s krepkimi in prisrčnimi besedami klicala ženstvo na delo za narod. Nato so ubogim šolarčkom razdelili obilo obleke. Shod je obrodil dobre sadove.

Boroveljski okraj.

b **Borovlje**. (Izkupil jo je.) Mebius iz Podlublja je daleč okrog znan hujskač. Plačan mora biti od Avstrije. Kljub vsej kulturi, s katero so Nemci tako silno radi mazali posebno Borovčiče, vendar le še nismo tako daleč, da bi mogli živeti od zraka in ljubezni. Zrak in ljubezen menda tudi Mebiusu ne zadostujeta. Tistih letakov, s katerimi nas vsakih štirinajst dni enkrat ali pa tudi večkrat osreči, tudi ne more jesti. Malo preveč neslani so vendar le in obleže vsled skrajne neprebavljivosti še v surovejših želodcih kakor je njegov. Zaslužka nima nobenega. Ali ni torej opravičena naša domneva, da je plačanec Avstrije? Hudo je uganjal. Čuditi se moramo slepoti ali pa potrpežljivosti naših oblasti, ki mu še vedno puščajo proste roke. Ali pa smo se morda nalezli starega „laj lösen“? Priti je morala bolj vroča in ponosnejša južna kri. Videli so, kako šunta v kavarni Borovčiče, kako korak za korakom zalezuje gen. Maistra, kako se plazi okrog okrajnega glavarstva. To jim je bilo pa vendar že preneumno. Mebius menda ne bo pozabil tistega prostora pri cerkvi, kjer po večerih boroveljski smrkolini s svojimi dolgimi, umazanimi jeziki napadajo poštene ljudi, ki morajo iti mimo njih. Njegova „buča“ je precej trda in tisti „recht g'schieht dir“ iz ust lastnih tovarišev tudi ni bil ravno balsam na njegovo ranjeno nemško srce. Ampak čudna je ta-le ljubezen med nemškimi bratci, ali ne? In „Nibelungentrene“ je tudi rajtam „rajžava po Drave“.

b **Medgorje**. Dne 29. marca t. l. je umrl Blaž Kordaš, daleč naokrog znani kmet, organist in gostilničar pd. Martinc v Habru. Kako spoštovan in priljubljen je rajni bil, je pokazal njegov veličastni pogreb, katerega se je udeležila velika množica ljudstva. Vodil ga je vlč. g. dekan Št. Bayer iz Grabštajna ob asistenci č. g. župnikov iz Radiš, Št. Petra in Medgorij. Pri hiši in ob grobu so zapeli domači pevci skupno s pevci z Radiš ganljivi žalostinki. Domači g. župnik se je v poslovilnem govoru ob grobu spominjal rajnega kot vestnega organista, vzglednega katoličana in iskrenega narodnjaka. N. p. v. m.!

b **Brdo ob Baškem jezeru**. (Shod.) Prijetna je naša vas, čarobno lepa naša okolica in divno naše jezero, ki ga je poslanec Grafenauer imenoval solzo iz oči božjih. Posebno zanimivo pa je bilo pri nas na velikonočni ponedeljek. Kaj takega še ni bilo na Brdu. Slovesno službo božjo z vznesenim cerkvenim govorom je opravil naš ožji rojak č. g. dr. Janko Arnejc. Med službo božjo je izbrano pel moški zbor z Drave. Po službi božji pa je bil javen shod pred cerkvijo. Nad tisoč ljudi je nad tri ure dolgo napeto poslušalo izvajanja gg. govornikov dr. Arnejca, dr. Čemerja in poslanca

Grafenauerja. Temeljiti govori ne bodo ostali brez sadu. Tudi mi, ki živimo takorekoč pred durmi Beljaka, smo se začeli vzbujati in zavedati, da smo bili le zapeljani po raznih izdajalcih. Tudi trdnjava našega bivšega župana in deželnega poslanca Gailerja pd. Eggnerja se je začela rušiti v času, ko dobiva sam v Nemški Avstriji batine za svoje neštevilne grehe, ki jih je storil nad svojim lastnim narodom. Tudi občina Drava bo storila svojo lastno dolžnost, ko jo bo klicala domovina, naj reši svojo čast. G. župan Katnik pd. Kranjc se je zahvalil govornikom in pozval vse dobro misleče na delo ter jim zagotovil, da bo zmaga naša. Sicer bo tudi pri nas nekaj Judežev, če se ne bodo od same jeze in obupa obesili. Mi jih že zdaj dobro poznamo!

b **Brdo ob Baškem jezeru**. Med izdajalci, ki so pobegnili v Nemško Avstrijo, da tam gladijejo in šuntajo zoper lastno kri in lastno ljudstvo, je tudi Gailer pd. Eggner, ki je svoječasno rekel: „Sramujem se, da imam slovensko mater.“ Toda izdajalcev nikjer ne marajo. Zato pa tudi Eggner sprejema v Nemški Avstriji za svoje peklenko delo zaslužen plačilo. Vsakdo se iz nje ga norčuje, povsod so ga siti. Pred kratkim pa jo je pri luteranu Moserju na Zili pošteno izkupil. Tam so ga tako naklestili, da so morali njegove polomljene kosti peljati na dom, kjer jih še zdaj zdravi. Kaj ne, očka Eggner? Dokler so te rabili za ponemčevanje svojih rodnih bratov in sester, so te obsipali z dobrotami in podporami, zdaj pa, ko tega izdajalskega dela ne moreš več izvrševati, ti mečejo prazne sodčke v vpognjeni hrbet. To je bridko, a zaslužen plačilo vseh Judežev.

b **Rožek**. Na velikonočni ponedeljek je bil tu dobro obiskan shod, na katerem so govorili gg. dr. Čemer, posl. Grafenauer in župnik dr. Arnejc. Občinstvo je pazljivo poslušalo izvrstne govore, ki ne ostanejo brez sadu tudi v zaspanemu Rožeku, ki je bil svojčas gnezdo priseljenih zatiralcev in se vrača v naročje matere Jugoslavije. Nikdar več se ne bo tu šopiril nemški priganjač. Nemškutarji, zapomnite si to!

b **Sele**. (Nemška nesramnost.) Kako so Nemci še vedno oholi in nam sovražni, kaže sledeči slučaj. V soboto pred belo nedeljo je šlo v Borovlje več naših fantov, ki so bili vpoklicani k orožniški četi. Ko pridejo pojoč mimo Luznarjeve hiše, jim Luznar preti s pestjo, nato sleče še hlače in jim pokaže nago... — Vemo, da je Luznar sramotil naše faute posebno zato, ker so šli domovini služiti, zato je njegovo dejanje tudi sramotenje države. Ga bo li naša oblast zato kaj kaznovala? Luznar je eden najhujših naših nasprotnikov, ki je lani vodil folksverovce in se udeleževal ropanja v Selah. Bil je potem sicer nekaj časa interniran, ko pa se je vrnil, je prišel zopet na svoje staro mesto k električnim napravam, kjer izziva in sramoti zavedne Selane. Pritožbe zoper njega zaradi popustljivosti naših oblasti niso izdale. Zahtevamo, da Luznar takoj zgine s Tabra, če ne, bomo sami naredili red! Več Selanov.

b **Hodiše**. Poročajo nam: Kar še vleče na nemško stran, se shaja v gostilni pri Rjavniku ali Zabitu, kjer pišejo črno listo. Imajo tudi svojo „Rettungsgesellschaft“. Hudobni jeziki pravijo, da hočejo s to kselschaftjo rešiti Nemško Avstrijo. Če je še antanta ne more, pa jo bodo gotovo Zabitarji.

b **Bače ob jezeru**. Ta mesec nas je zapustil priljubljeni poročnik v rez. gosp. Grafenauer, ki si je v kratki dobi svojega bivanja ob tukajšnji dem. črti znal pridobiti srca vseh prebivalcev. Z odločno voljo in z razumevanjem krajevnih razmer je uredil vsa nasprotstva med vojaštvom in civilnim prebivalstvom, kar je tukaj ob dem. črti največjega pomena. Potolažil je razjarjeno Pogorje, in omilil osebne sovražnike v Bačah, kljub temu, da imajo nekateri precej trde glave in jim nikakor ne gre v glavo, da morajo kot kristjani tudi odpustiti. Za vsestransko požrtvalno delo izrekamo g. poroč. Grafenauerju svojo najiskrenejšo zahvalo. Bačan.

Mariborska eskomptna banka

Glavni trg št. 37 podružnica Velikovec Glavni trg št. 37

Telefon šte. 7 (interurban). — Račun pošt. ček. urada SHS v Ljubljani št. 11.695.

Centrala Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju; dovoljuje vsakovrstne kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Podružnica izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Daje pojasnila vsak čas brezplačno. Blagajna je odprta od 1/2 9. do 12. ure in od 15. do 16. ure (3. do 4. ure popoldne).

Podružnica Murska Sobota.

Izvršuje nakazila v tu- in inozemstvo. Kupuje in prodaja devize, valute in vrednostne papirje ter eskomptira trgovske menice; akreditivi na vsa tu- in inozemska mesta.

Podružnica Ljubljanske kreditne banke v Borovljah.

Delniška glavnica in rezervni sklad:
okroglo K 50.000.000.

Dovoljuje vsakovrstne kredite po najugodnejših pogojih.

Centrala v Ljubljani.

Podružnice:

Celje, Gorica, Sarajevo, Split, Trst in Maribor.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun.
Nakup in prodaja vrednostnih papirjev vseh vrst.
Daje pojasnila vsak čas brezplačno.

Cerkvene vesti.

Župnik Klemenčič umrl. Na Štajerskem je umrl vpokojeni župnik iz Borovljah g. Klemenčič. N. p. v m.

Dekan v Šmohoru v Ziljski dolini je postal Nemeč Hubert Pietschnig. „Kärntner Tagblatt“ ga slavi in povdarja, da je le to, da zna slovensko, ga usposobilo, da je postal dekan veččinoma slovenske dekanije. Dekan Držanič je stopil v pokoj in postal konsistorialni svetnik.

Gospodarstvo.

Trgovska zveza z Avstrijo.

Naša država namerava postaviti trgovsko vez z Avstrijo na drugačno podlago kot so kompenzacijske pogodbe. Zato Centralna uprava za trgovski promet z inozemstvom, podružnica v Ljubljani, ne sprejema več vplačil na račun kompenzacijske pogodbe 180/SHS z Avstrijo.

Do preklica se sprejema denar le za zdravila, kemikalije, ogljikovo kislino in elektrotehnični material.

Trpite na revmatizmu in gihtičnih bolečinah? Vdrnjenje s pravim Fellerjevim fluidom je takorekoč dobrodejno! 6 dvojnatih ali 2 veliki špeciální steklenici 36 K.
Rabite mlo odvajajoče sredstvo? Fellerjeve prave Elza-kroglice izvršujejo svojo dolžnost! 6 škatlic 18 K.
— Zagorski sok zoper kašelj in prsne bolečine 1 steklenica 6 K. Želodec okrepjujoča švedska tinktura 1 steklenica 15 K. Omot in poštnina posebej, a najceneje. Evgen V. Feller, Stabica donja, Elza-trg 67, Hrvatska. E

Društvene vesti.

Hodiše. Izobraževalno društvo „Zvezda“ je dne 11. t. m. priredilo na Otoku pri Pirkerju narodno igro „Divji lovec“. Igra je izpadla izvrstno. Vloge so bile izborno razdeljene in vsak igralec je bil na svojem mestu. Posebno sta se odlikovala Majda in Janez v svojih zelo težkih vlogah. Pokazala sta naravnost pravo umetnost v igranju. Želeti bi bilo, da nas „Zvezda“ zopet kaj kmalu razveseli z drugo narodno igro, katera bo gotovo še sijajnejše izpadla.

Sela. Igra „Tri sestre“ na velikonočni pondeljek je dobro uspela in je zelo ugajala, le udeležba je bila zaradi slabega vremena bolj piela. Zato se ponovi v nedeljo dne 2. majnika kmalu po maši, na kar posebej opozarjamo Obirčane in Korčane. — V kratkem oživimo izobraževalno društvo „Planina“.

Dobri vas. Narodna čitalnica je priredila 11. aprila v dvorani gostilne pri Čišmanu koncert, ki je bil prav dobro obiskan. Sodeloval je salonski orkester, moški oktet in mešani zbor. Koncert je jako dobro uspel.

Nove knjige in časopisi.

„Naša pota“. „Narod se ne pretehtava samo po številu, svetovna tehtnica ga sodi po izobrazbi.“ Te besede stoje v zbirki „Naša pota“, ki jo izdaja Slovenska krščanska socialna zveza v Ljubljani. Ne v lažni znanosti, temveč v znanosti, ki stoji v skladu s Kristusovimi načeli, je rešitev našega krščanskega ljudstva. Zbirka „Naša pota“ odgovarja v mirnem razmišljanju na pereča vprašanja, ki jih stavi sedanja doba na našega človeka. — „Socializem in krščanski socialc“ — „Cerkev in država“ — „Civilni zakon“ — „Razporoka“ — so članki, ki nam jih nudi prvi zvezek. Imena, kakor so Finžgar, dr. Ušeničnik, dr. Rabjan, dr. Zupan in dr. Mohorič nam jamčijo za vsestransko in objektivno sodbo v teh važnih vprašanjih. Drugi zvezek prinaša „Uvod v krščansko sociologijo“, ki ga je napisal dr. Ušeničnik. Vsako naše društvo in vsak naš človek mora v sedanjem

času to knjižico prečitati, da jo nosi vedno s seboj kot mali socialni katekizem. Sezite po zbirki in jo čitajte na sestankih v društvih. Svobodnomiselnemu socialnemu gibanju moramo zoperstaviti izobraževanje našega ljudstva v socialnem vprašanju, ki sloni na večnih naukih Kristusovega razodetja. Prvi zvezek stane 4 K, drugi zvezek 8 K, s poštnino 50 vin. več. Naroča se pri Slovenski krščanski socialni zvezi v Ljubljani. Denar naj se pošlje naprej.

Listnica uredništva.

Tinje: Hvala! Pride na vrsto. — **Bilčova:** Podlistek priobčimo. — **Podgorje pri Baškem jezeru:** Kakor ste videli, smo že prej od drugod dobili poročilo o pogrebu, vsled česar Vašega ne moremo več priobčiti.

Lastnik in izdajatelj: **Gregor Einspieler**, prošt v Tinjah.
Odgovorni urednik: **Otmár Mihálek**.
Tisk tiskarne Družbe sv. Mohorja v Prevaljah.

Malo posestvo na katerem se more rediti štiri koze in eno svinjo, se da s 1. majem 1920 na deset let v najem. Prednost imajo kolarji in sodarji, ki se naj osebno oglasijo pri **Janezu Stražičniku** p. d. Furdank, Tolsti vrh, občina in p. Grebinj.

Službe išče 21 let staro dekle, vajena gostilne in vsega kmetijskega dela, poštna in zanesljiva. Želi službe v večji gostilni ali kje drugje, da se še zraven izuči kuhati. Ponudbe na upravnishvo „Mira“ pod št. 15.

Za ovčjo volno zamenjam fin barhent; dam za 1 kg volne 2 m. Volno je treba prinesiti s seboj in sem doma ob sredah, sobotah in nedeljah. **J. Oswald, Velikovec**, kavarna Sparl.

Pravo kadilo ima v zalogi in se priporoča vsem čč. cerkvenim predstojništvom trgovina **Jožef Vanjoerl v Pliberku**.

Gospodinjska šola v „Narodni šoli“ v Št. Rupertu pri Velikovcu se priporoča p. n. slovenskim staršem. Dne 1. maja 1920 se začne **poletni tečaj**, ki bo trajal do goda vseh Svetih. V poletnem tečaju imajo učenke priliko, da se posebno izurijo v vkuhanju sadja in v napravljanju raznih sokov. Oglasila sprejemajo šolske sestre v Št. Rupertu pri Velikovcu.

Vabilo

na

VIII. občni zbor Hranilnice in posojilnice na Želinjah

r. z. z. n. z.

ki se vrši

v nedeljo, dne 2. maja 1920,
po sv. maši v župnišču na Želinjah
s sledečim sporedom:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora in revizijskega poročila.
2. Poročilo načelstva in odobritev računskih zaključkov za l. 1918. in 1919.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Slučajnosti.

Odbor.

Koroška gospodarska družba z o. z. Sinčaves

ima v zalogi:

umetna gnojila:

kostno moko, superfosfat itd.,

krmila:

pšenične otrobe in krmilno moko,

razne poljedelske stroje:

brzoparilnike in mlatilnice,
pluge itd.,

prekajeno svinjsko meso,
rozine, cvebe, rožiče, fige,
pristna vina,

slivovko, brinjevec, rum,

razno manufakturno blago
na debelo.

Cenj. odjemalce na drobno zamoremo postreči v naših

prodajalnah v Sinčavesi in Velikovcu.

Pozor! Kmetje! Pozor!

Najvišjo ceno za

ovčjo volno

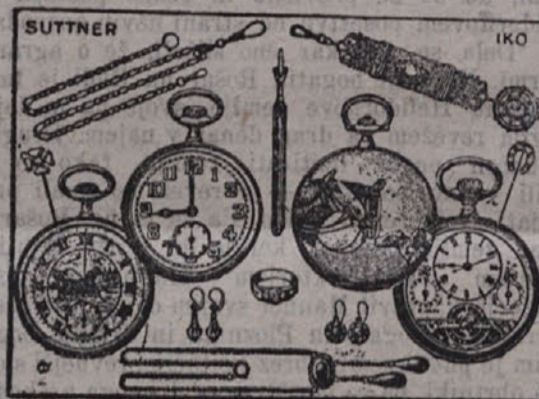
oprano in neoprano, plača edino-le

J. Oswald, Velikovec, kavarna Sparl.

Miši — podgane — stenice — ščurki

in vsa golazen mora poginiti, ako porabljate moja najbolje preizkušena in splošno hvaljena sredstva kot: proti poljskim mišim 8 K. za podgane in miši 8 K, za ščurke 10 K, posebno močna tiuktura za stenice 7 K, uničevalec moljev 6 K, prašek proti mrčesu 6 K, mazilo proti ušem pri ljudeh 5 in 10 K, mazilo za uši pri živini 5 in 10 K, prašek za uši v obleki in perilu 6 K, tinktura proti mrčesu na sadju in na zelenjadi (unič. rastl.) 6 K, prašek proti mravljam 6 K, mazilo proti garjam 10 K. — Pošljite po povzetju: Zavod za eksport: **M. Jünker**, Petrinjska ul. 3, Zagreb 27.

Ena ura? katera trajno veselje povzroča?



Samo Suttner-jeva ura! Nikelnasta, po vsaki ceni, in presenečeni bodete! Tudi verižice, prstane, uhane, zapestnice, stenske ure, zapestnice z urami in vsakovrstne potrebne reči kakor: škarje, nože, doze za cigarete, nažigalnike, britve, denarnice, jedilno orodje, razna darila za krste, imendane itd., kakor tudi velika zaloga vsakovrstnih zlatih in srebrnih predmetov.

Vse dobro in ceno! Zahtevajte cenike od
H. Suttner, Ljubljana št. 977.

Primešaj krmil Mastin!

Enkrat na teden primešaj krmil pest praška **Mastin**. Ob pomanjkanju krme, ko se uporabljajo nadomestna sredstva za krmila, pa se primeša dvakrat na teden. Prašek **Mastin** je dietetično sredstvo za vsako živino in je dobil najvišje kolajne na razstavah v Londonu, v Parizu, v Rimu in na Dunaju. Tisoči gospodarjev hvalijo **Mastin**, ko ga enkrat poizkusijo, in ga ponovno rabijo. 5 zav. praška **Mastin** zadostuje za 6 mesecev za enega prašiča ali vola. Ako se **Mastin** pri Vas v lekarnah in trgovinah ne dobi, potem ga naročite po pošti. 5 zavojev **Mastina** K 20:50 poštnine prosto na dom.

Mazilo zoper garje

(naftamazilo) uniči pri ljudeh garje, lišaj, srbečico, kožne bolezni, izpuščaje. Pri živini uniči garje. 1 lonček po pošti K 10:50.

Lekarna Trnkóczy
Ljubljana, Kranjsko, zraven rotovža.